

Ανωνυμοποιημένη έκδοση

Μετάφραση

C-202/24 - 1

Υπόθεση C-202/24 [Alchaster] ⁱ

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

14 Μαρτίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Supreme Court (Ιρλανδία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

7 Μαρτίου 2024

Αιτούσα-αναιρεσίβλητη

Minister for Justice and Equality

Καθού-αναιρεσείων:

MA

SUPREME COURT

[παραλειπόμενα]

**ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 267 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟΥ
ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

[παραλειπόμενα]

MINISTER FOR JUSTICE

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

ΑΙΤΟΥΣΑ-ΑΝΑΙΡΕΣΙΒΛΗΤΗ

ΚΑΙ

ΜΑ

ΚΑΘΟΥ-ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΩΝ

**ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ 7ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΣ
ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 267 ΤΗΣ
ΣΥΝΘΗΚΗΣ**

Η αίτηση του καθού [παραλειπόμενα] με αντικείμενο να επιτραπεί η αναίρεση κατά της απόφασης του High Court (ανωτέρου δικαστηρίου, Ιρλανδία) [παραλειπόμενα] της 24ης Οκτωβρίου 2022, καθώς και κατά των διατάξεων του ίδιου δικαστηρίου της [ίδιας ημερομηνίας] [παραλειπόμενα] και της 7ης Νοεμβρίου 2022, διά των οποίων διατάσσεται η παράδοση του καθού στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και απορρίπτεται [παραλειπόμενα] η αίτησή του να του επιτραπεί η άσκηση έφεσης ενώπιον του Court of Appeal (εφετείου, Ιρλανδία) και να εκδοθεί διάταξη που να αναιρεί την ως άνω απόφαση και τις ως άνω διατάξεις, προσδιορίστηκε προς εκδίκαση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στις 3 Οκτωβρίου 2023.

Το αιτούν δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη την απόφασή του της 17ης Ιανουαρίου 2023, διά της οποίας έκανε δεκτή την αίτηση να επιτραπεί η άσκηση της ως άνω αναιρέσεως, την αίτηση αναιρέσεως, την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και τις αναιρεσιβαλλόμενες διατάξεις του High Court (ανωτέρου δικαστηρίου), τα έγγραφα που μνημονεύονται σε αυτές, καθώς και τις γραπτές παρατηρήσεις των διαδίκων, και αφού άκουσε [παραλειπόμενα] [τους νομίμους εκπροσώπους των διαδίκων]

[παραλειπόμενα]

Επειδή κρίνει ότι ανακύπτει ζήτημα του δικαίου της Ένωσης το οποίο πρέπει να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθόσον η επίλυσή του είναι αναγκαία για την έκδοση απόφασης στην παρούσα δίκη

[παραλειπόμενα]

Επειδή φρονεί ότι στο πλαίσιο της εκτίμησης των ζητημάτων μεταξύ των διαδίκων στην υπό κρίση υπόθεση εγείρονται ζητήματα σχετικά με την ορθή ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, ήτοι της απόφασης-πλασίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο) και του άρθρου 49 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο ερώτημα:

Σε περίπτωση κατά την οποία, βάσει της Συμφωνίας Εμπορίου και Συνεργασίας, της 30ής Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (στην οποία έχουν ενσωματωθεί και οι διατάξεις της απόφασης-πλαίσιου), ζητείται η παράδοση προσώπου προκειμένου να διωχθεί για αδικήματα τρομοκρατίας, ο δε καταζητούμενος αντιτάσσεται στην παράδοση προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι αυτή αντιβαίνει στο άρθρο 7 της [Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, στο εξής: ΕΣΔΑ] και στο άρθρο 49, παράγραφος 2 *, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον λόγο ότι έχει θεσπιστεί [στο κράτος που ζητεί την παράδοση], μετά τον χρόνο της φερόμενης τέλεσης του αδικήματος για το οποίο ζητείται η παράδοση, νομοθετική ρύθμιση η οποία μεταβάλλει το μέρος της στερητικής της ελευθερίας ποινής που θα πρέπει να εκτιθεί πραγματικά καθώς και τις διατυπώσεις της υφ' όρον απόλυσης, και οσάκις συντρέχουν οι εξής περιστάσεις:

- (i) Το κράτος που ζητεί την παράδοση (στην προκειμένη περίπτωση το Ηνωμένο Βασίλειο) είναι συμβαλλόμενο μέρος στην ΕΣΔΑ, την οποία έχει θέσει σε εφαρμογή στο εσωτερικό του δίκαιο διά του Human Rights Act 1998 (νόμου του 1998 περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων)·
- (ii) Έχει κριθεί από τα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου [συμπεριλαμβανομένου του Supreme Court of the United Kingdom (Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου)] ότι η εφαρμογή της επίμαχης ρύθμισης σε περιπτώσεις κρατουμένων που ήδη εκτίουν την ποινή που τους έχει επιβάλει το αρμόδιο δικαστήριο δεν αντιβαίνει στην ΕΣΔΑ·
- (iii) Οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου του καταζητούμενου εφόσον τελικώς παραδοθεί, διατηρεί τη δυνατότητα να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·
- (iv) Δεν υφίσταται λόγος για να θεωρηθεί ότι το κράτος που ζητεί την παράδοση δεν θα εφαρμόσει τυχόν απόφαση που θα εκδώσει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·
- (v) Κατά συνέπεια, το αιτούν δικαστήριο έχει σχηματίσει την πεποίθηση ότι δεν αποδείχθηκε ότι η παράδοση του καταζητούμενου ενέχει πραγματικό κίνδυνο παράβασης του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ ή των διατάξεων του Συντάγματος [της Ιρλανδίας]·

* ΣτΜ: Κατά τα φαινόμενα, το αιτούν δικαστήριο είχε την πρόθεση να αναφερθεί μάλλον στο άρθρο 49, πρώτη παράγραφος, δεύτερη περίοδος, του Χάρτη.

- (vi) Δεν προβάλλεται ισχυρισμός ότι η παράδοση αντιβαίνει στο άρθρο 19 του Χάρτη·
- (vii) Το άρθρο 49 του Χάρτη δεν έχει εφαρμογή στο πλαίσιο της ποινικής δίκης ή της επιμέτρησης της ποινής·
- (viii) Δεν προβάλλεται ισχυρισμός ότι υπάρχουν λόγοι να θεωρηθεί ότι η εφαρμογή του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ επάγει αποτελέσματα που διαφέρουν ουσιωδώς από εκείνα της εφαρμογής του άρθρου 49 του Χάρτη·

Δύναται το δικαστήριο, οι αποφάσεις του οποίου δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου κατά την έννοια του άρθρου 267, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, και της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών και των κρατών που οφείλουν, βάσει της Συμφωνίας Εμπορίου και Συνεργασίας, να εφαρμόζουν τη διαδικασία παράδοσης που προβλέπουν οι περί ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης διατάξεις, να αποφανθεί ότι ο καταζητούμενος δεν απέδειξε ότι συντρέχει πραγματικός κίνδυνος να συνιστά η παράδοσή του παράβαση του άρθρου 49, παράγραφος 2, του Χάρτη, ή υποχρεούται το δικαστήριο αυτό να προβεί σε περαιτέρω έρευνα του ζητήματος και, εάν ναι, ποια πρέπει να είναι η φύση και το περιεχόμενο της έρευνας αυτής;

ΔΙΑΤΑΣΣΕΤΑΙ η αναστολή της εκδίκασης της υπό κρίση αίτησης αναιρέσεως έως ότου το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφανθεί προδικαστικώς επί του προαναφερθέντος ερωτήματος ή έως την έκδοση νέας διάταξης.

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

TO SUPREME COURT (ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

[παραλειπόμενα]

**ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ EUROPEAN ARREST WARRANT ACT
2003 (ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 2003 ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ
ΣΥΛΛΗΨΗΣ) (ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ)**

ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΜΑ

ΜΕΤΑΞΥ

MINISTER FOR JUSTICE

ΑΙΤΟΥΣΑΣ-ΑΝΑΙΡΕΣΙΒΛΗΤΗΣ

ΚΑΙ

MA

ΚΑΘΟΥ-ΑΝΑΙΡΕΣΕΙΟΝΤΟΣ

Παραπομπή

- 1 Το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο, Ιρλανδία) με την απόφασή του της 7ης Μαρτίου 2024 ([2024] IESC 9) αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προδικαστικό ερώτημα που ανέκυψε και αφορά την ερμηνεία της απόφασης-πλαίσιο [2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου], της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο) και του άρθρου 49 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση προδικαστικής απόφασεως υποβάλλεται στο πλαίσιο εξέτασης αιτήματος για την παράδοση του MA (στο εξής: αναιρεσείον) στο Ηνωμένο Βασίλειο σε εκτέλεση εντάλματος που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμφωνίας Εμπορίου και Συνεργασίας, της 30ής Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (στο εξής: ΣΕΣ).
- 3 Η ΣΕΣ ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ευρωπαϊκής [Ένωσης], όσον αφορά δε ειδικότερα το αντικείμενο της υπό κρίση αναιρέσεως προβλέπει τη συνέχιση του συστήματος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που ίσχυε κατά τη σύναψή της. Εντάλματα σύλληψης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 98 του Withdrawal of the United Kingdom from the European Union (Consequential Provisions) Act 2019 [νόμου του 2019 περί της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνακόλουθες διατάξεις)] διέπονται από τις διατάξεις του τίτλου VII του τρίτου μέρους της ΣΕΣ. Ο τίτλος VII προβλέπει τις σχετικές με την παράδοση προσώπων μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ευρωπαϊκής Ένωσης διατυπώσεις που ισχύουν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ήτοι μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι εν λόγω διατυπώσεις είναι πανομοιότυπες με τις προβλεπόμενες στην απόφαση-πλαίσιο διατυπώσεις της έκδοσης.
- 4 Ο τίτλος VII του τρίτου μέρους της ΣΕΣ μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο της Ιρλανδίας διά της European Arrest Warrant (Application to Third Countries) (United Kingdom) Order 2020 (S.I. 720 του 2020) [υπουργικής απόφασης του 2020 σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (εφαρμογή σε τρίτες χώρες) (Ηνωμένο Βασίλειο)] –εκδοθείσας δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, του European Arrest Warrant (Application to Third Countries and Amendment) and Extradition (Amendment) Act 2012 [νόμου του 2012 περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (εφαρμογή σε τρίτες χώρες και τροποποίηση) και έκδοσης (τροποποίηση)]–, η οποία προσδιόρισε το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας ως τρίτη χώρα, στην περίπτωση της οποίας

έχει εφαρμογή ο [European Arrest Warrant Act 2003 (νόμος του 2003 περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, στο εξής: νόμος του 2003)].

- 5 Σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης-πλαisiού, ο Υπουργός Εξωτερικών και Εμπορίου μπορεί να προσδιορίζει τα κράτη-μη μέλη της Ένωσης σε σχέση με τα οποία θα εφαρμόζεται το σύστημα του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Κατόπιν της αποφάσεως του Δικαστηρίου [στην υπόθεση SN και SD, C-479/21 PPU, ECLI:EU:C:2021:929] και διά της European Union (European Arrest Warrant Act 2003) (Amendment) Regulations 2021 (S.I. 150 του 2021) [τροποποιητικής κανονιστικής απόφασης του 2021 για την προσαρμογή της νομοθεσίας στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης], επήλθαν τροποποιήσεις στον νόμο του 2003, συνεπεία των οποίων το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας εμπίπτει πλέον, για τους σκοπούς εφαρμογής του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, στις έννοιες του «κράτους έκδοσης του εντάλματος» και του «κράτους μέλους».
- 6 Κατά συνέπεια, για τους σκοπούς εφαρμογής του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να αντιμετωπίζεται ως εάν επρόκειτο για κράτος μέλος –κατά την έννοια της εθνικής νομοθεσίας και της απόφασης-πλαisiού–, επομένως κάθε αίτημα παράδοσης προσώπου δυνάμει εντάλματος εκδοθέντος από το εν λόγω κράτος θα πρέπει να εξετάζεται υπό το πρίσμα των διατάξεων του νόμου του 2003 και της απόφασης-πλαisiού.
- 7 Ο αναιρεσιών αντιμετωπίζει κατηγορίες για τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων τρομοκρατίας και, σε περίπτωση καταδίκης του σε στερητική της ελευθερίας ποινή, το δικαίωμά του να του χορηγηθεί υφ' όρον απόλυση θα διέπεται από τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις του Ηνωμένου Βασιλείου, οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ το 2021, ήτοι μετά τον χρόνο της φερόμενης τέλεσης των επίμαχων αδικημάτων.
- 8 Στις 26 Νοεμβρίου 2021, ο District Judge of the Magistrates' Courts of Northern Ireland (δικαστής του πρωτοδικείου της Βόρειας Ιρλανδίας) εξέδωσε τέσσερα εντάλματα σύλληψης για ισάριθμες αξιόποινες πράξεις: της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση· της διεύθυνσης τρομοκρατικής οργάνωσης· της από κοινού συμμετοχής στη διεύθυνση τρομοκρατικής οργάνωσης· και της προπαρασκευής της διάπραξης τρομοκρατικών ενεργειών. Στο οικείο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης αναφέρεται η μέγιστη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής που μπορεί να επιβληθεί για τις αξιόποινες αυτές πράξεις. Όσον αφορά την πρώτη εξ αυτών, σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης σύμφωνα με το κατηγορητήριο μπορεί να επιβληθεί στερητική της ελευθερίας ποινή που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη, ενώ οι υπόλοιπες τρεις μπορεί να επισύρουν, σε περίπτωση καταδικαστικής απόφασης σύμφωνα με το κατηγορητήριο, ποινή ισόβιας κάθειρξης. Οι πράξεις φέρονται να διαπράχθηκαν μεταξύ 18 Ιουλίου 2020 και 20 Ιουλίου 2020.

- 9 Το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υφ' όρον απόλυση των κρατουμένων τροποποιήθηκε με τον Terrorist Offenders (Restriction of Early Release) Act 2020 (νόμο του 2020 περί επιβολής περιορισμών όσον αφορά την υφ' όρον απόλυση των καταδικασθέντων για πράξεις τρομοκρατίας) και με το άρθρο 20A της Criminal Justice (Northern Ireland) Order 2008 [υπουργικής απόφασης του 2008 περί ποινικής δικαιοσύνης (Βόρεια Ιρλανδία)], όπως η τελευταία αυτή διάταξη προστέθηκε με το άρθρο 30 του Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 (νόμου του 2021 περί αντιμετώπισης της τρομοκρατίας και περί επιμέτρησης των σχετικών ποινών). Οι τροποποιήσεις αυτές τέθηκαν σε ισχύ στη Βόρεια Ιρλανδία στις 30 Απριλίου 2021. Συνεπεία των τροποποιήσεων αυτών, πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί για συγκεκριμένα αδικήματα που θεωρείται ότι συνιστούν πράξεις τρομοκρατίας δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να τύχουν αυτοδικαίως υφ' όρον απόλυσης μετά την έκτιση του μισού της ποινής τους, αλλά θα πρέπει να έχουν εκτίσει τουλάχιστον τα δύο τρίτα αυτής προτού καταστεί επιτρεπτή η υφ' όρον απόλυσή τους. Επιπλέον, και σε αντίθεση με το προϊσχύσαν καθεστώς, για τη χορήγηση της υφ' όρον απόλυσης απαιτείται προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Parole Commission (επιτροπής αναστολών).
- 10 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι η παράδοσή του προσβάλλει τα δικαιώματά του που απορρέουν από το άρθρο 7 της ΕΣΔΑ. Το άρθρο 7 προβλέπει:
- «1. Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί για πράξη ή παράλειψη, η οποία τη στιγμή της διάπραξης της δεν αποτελούσε αδίκημα κατά το εθνικό ή το διεθνές δίκαιο. Ούτε και επιβάλλεται βαρύτερη ποινή από εκείνη η οποία θα επιβαλλόταν κατά τη στιγμή της διάπραξης του αδικήματος.
 2. Το παρόν άρθρο δεν αποσκοπεί να επηρεάσει τη δίκη και την τιμωρία προσώπων που είναι ένοχοι για πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες τη στιγμή της διάπραξής τους, ήταν εγκληματικές σύμφωνα με τις γενικές αρχές δικαίου που αναγνωρίζονται από τα πολιτισμένα έθνη».
- 11 Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) έχει απορρίψει τον ισχυρισμό ότι τυχόν νομοθετικές μεταβολές που αφορούν το καθεστώς χορήγησης αναστολής ή πρόωρης απόλυσης και έχουν αναδρομική ισχύ συνιστούν παράβαση του άρθρου 7 [της ΕΣΔΑ], καθώς τα μέτρα αυτά δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της «ποινής» και δεν εμπίπτουν, συνεπώς, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ. Αυτήν την προσέγγιση έχουν ακολουθήσει οι αποφάσεις Hogben κατά Ηνωμένου Βασιλείου (CE:ECHR:1986:0303DEC001165385, προσφυγή αριθ. 11653/85) και Uttley κατά Ηνωμένου Βασιλείου (CE:ECHR:2005:1129DEC003694603, προσφυγή αριθ. 36946/03). Στις εν λόγω υποθέσεις, η θέσπιση διατάξεων που περιόριζαν τη δυνατότητα των προσφευγόντων να τύχουν υφ' όρον απόλυσης και είχαν σαν αποτέλεσμα να επιμηκυνθεί αναδρομικά ο χρόνος έκτισης της ποινής τους δεν θεωρήθηκε παράβαση του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ. Αντιθέτως, κρίθηκε ότι τα μέτρα αυτά αφορούσαν την εφαρμογή ή την εκτέλεση της ποινής και δεν ήταν δυνατόν να θεωρηθούν εγγενώς επαχθή, καθώς εξακολουθούσαν να κατατείνουν, ως εκ της φύσεως και του σκοπού τους, στη διευκόλυνση της πρόωρης απόλυσης. Στην

ίδια κρίση κατέληξε το ΕΔΔΑ και στην απόφαση Καυκαρής κατά Κύπρου (CE:ECHR:2008:0212JUD002190604, προσφυγή αριθ. 21906/04).

- 12 Εντούτοις, ο αναιρεσείων επικαλείται μεταγενέστερη απόφαση του ΕΔΔΑ, την οποία θεωρεί ενδεικτική μιας διαφορετικής προσέγγισης. Στην υπόθεση Del Río Prada κατά Ισπανίας (CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, προσφυγή αριθ. 42750/09) το ΕΔΔΑ αναγνώρισε ότι η διάκριση μεταξύ «ποινήs» και μέτρου σχετικού με την «εκτέλεση» μιας ποινής στην πράξη δεν είναι πάντα ευκρινής (σκέψη 85), καθώς επίσης και ότι μέτρα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της έκτισης της ποινής ενδέχεται να επηρεάζουν το περιεχόμενό της (σκέψη 90). Επομένως, ισχυρίζεται ο αναιρεσείων, η απόφαση Del Río Prada καταδεικνύει ότι, σε σύγκριση με την παλαιότερη νομολογία του, το ΕΔΔΑ ακολουθεί πλέον μια πιο ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ. Ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το νέο νομοθετικό πλαίσιο επιμέτρησης της ποινής και υφ' όρον απόλυσης που εφαρμόζεται στη Βόρεια Ιρλανδία έχει ως πρακτικό αποτέλεσμα την επαύξηση του χρόνου έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής, σε τέτοιο βαθμό ώστε στον καταδικασθέντα να επιβάλλεται, ουσιαστικά, βαρύτερη ποινή από εκείνη η οποία θα επιβαλλόταν κατά τον χρόνο της φερόμενης διάπραξης του κατά περίπτωση αδικήματος. Ο αναιρεσείων ισχυρίζεται περαιτέρω ότι η μεταφορά μέρους της αρμοδιότητας καθορισμού του χρόνου έκτισης της ποινής που θα πρέπει να προηγηθεί της υφ' όρον απόλυσης, από τον δικαστή της ουσίας στην Parole Commission (επιτροπή αναστολών) συνιστά ουσιώδη μεταβολή της «ταυτότητας» ή του «περιεχομένου» της ποινής (όροι που απαντούν στην απόφαση Del Río Prada).
- 13 Στο πλαίσιο της υπό κρίση αναίρεσεως, το ζήτημα του αν και σε ποιον βαθμό η απόφαση Del Río Prada συνιστά μεταστροφή της προηγούμενης νομολογίας του ΕΔΔΑ αποτελεί αντικείμενο αντιδικίας, η δε αναιρεσίβλητη υποστηρίζει ότι, επί της αρχής, ουδέν έχει μεταβληθεί. Επικαλείται δε ιδίως την απόφαση Abedin κατά Ηνωμένου Βασιλείου (ECLI:CE:ECHR:2019:1112DEC005402616, προσφυγή αριθ. 54026/16).
- 14 Στο Ηνωμένο Βασίλειο, και στην υπόθεση R κατά Morgan κ.λπ., στην οποία τέσσερα πρόσωπα προσέβαλαν τις επίμαχες εν προκειμένω νομοθετικές διατάξεις, άπαντα εκ των οποίων είχαν ήδη καταδικαστεί κατά τον χρόνο μεταβολής του νομοθετικού πλαισίου, προέβαλαν δε τον ισχυρισμό ότι η εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου συνεπαγόταν, στην περίπτωση τους, την επιβολή βαρύτερης ποινής, καθώς και ότι είχαν την εύλογη προσδοκία ότι η περίπτωση τους θα αντιμετωπιζόταν με βάση το πλαίσιο που ίσχυε είτε κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος είτε κατά τον χρόνο επιμέτρησης της ποινής.
- 15 Το Court of Appeal of Northern Ireland (εφετείο της Βόρειας Ιρλανδίας) έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, κατά τον χρόνο που επήλθαν οι νομοθετικές μεταβολές, οι εκκαλούντες της υπόθεσης εκείνης είχαν ήδη καταδικαστεί με βάση τις διατάξεις του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου, η εφαρμογή του νέου νόμου συνιστούσε, στην περίπτωση τους, αναδρομική επιβολή ποινής, η οποία ισοδυναμούσε με τροποποίηση, άλλως με

επανακαθορισμό, της ποινής που είχε επιβάλει ο δικαστής της ουσίας, και κατά συνέπεια αντέβαινε στο άρθρο 7 της ΕΣΔΑ: [2021] NICA 67. Το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε απόφαση διά της οποίας κήρυξε την επίμαχη διάταξη ασύμβατη με την ΕΣΔΑ, πλην όμως, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο που διαδραματίζει η τελευταία όσον αφορά τη λειτουργία και τις έννομες συνέπειες της νομοθεσίας της Βόρειας Ιρλανδίας, απέρριψε το αίτημα περί κήρυξης του τροποποιητικού νόμου ανίσχυρου ή ανεφάρμοστου.

- 16 Το Supreme Court of the United Kingdom (Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου) επέτρεψε την άσκηση αναίρεσεως κατά της απόφασης του Court of Appeal of Northern Ireland (εφετείου της Βόρειας Ιρλανδίας), και με την απόφασή του της 19ης Απριλίου 2023 έκανε δεκτή την αίτηση αναίρεσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης και αναίρεσε την ως άνω απόφαση του εφετείου. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι η αναδρομική εφαρμογή του άρθρου 30 του Counter Terrorism and Sentencing Act 2021 (νόμου του 2021 περί αντιμετώπισης της τρομοκρατίας και περί επιμέτρησης των σχετικών ποινών) δεν αντέβαινε στο άρθρο 5, ούτε στο άρθρο 7 της ΕΣΔΑ: βλ. Morgan κ.λπ. κατά Ministry of Justice (Northern Ireland) [2023] UKSC 14· 2023 2 W.L.R. 905.
- 17 Το UK Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου) [παραλειπόμενα] έκρινε ότι δεν συνέτρεχε περίπτωση αναδρομικής επαύξησης της ποινής, και ότι οι μεταβολές που είχαν επέλθει αφορούσαν «τον τρόπο εκτέλεσης των νομίμως προβλεπομένων στερητικών της ελευθερίας ποινών που είχαν επιβληθεί στους αναιρεσείοντες» (σκέψη 116). Κατά συνέπεια, οι επίμαχες νομοθετικές μεταβολές δεν ενέπιπταν στην κατά το άρθρο 7 της ΕΣΔΑ έννοια του «δικαίου» (σκέψη 117), και δεν παραβίαζαν τις επιταγές του άρθρου 5 της ΕΣΔΑ, περιλαμβανομένης της επιταγής περί προβλεψιμότητας του δικαίου (σκέψεις 128-129).
- 18 Εν ολίγοις, το UK Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου) διέλαβε στη σκέψη 114 τα εξής:
- «Ως εκ της φύσεώς τους, τα επίμαχα μέτρα επέφεραν μεταβολές στον τρόπο εκτέλεσης των προβλεπομένων στερητικών της ελευθερίας ποινών, περιορίζοντας τη δυνατότητα των κρατουμένων για αδικήματα τρομοκρατίας να τύχουν υφ' όρον απόλυσης. Ως εκ της φύσεως και του σκοπού τους, οι μεταβολές που επέφερε το άρθρο 30 του νόμου του 2021 και το άρθρο 20Α της υπουργικής αποφάσεως του 2008 δεν κατέτειναν στην επαύξηση των προβλεπομένων στερητικών της ελευθερίας ποινών που είχαν ήδη επιβληθεί στους αναιρεσείοντες. Η διάρκεια των ποινών αυτών δεν αυξήθηκε κατ' ουδένα τρόπο.»
- 19 [παραλειπόμενα] Ο δικαστής [ονοματεπώνυμο του δικαστή που συνέταξε την απόφαση του UK Supreme Court (Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου)] επισήμανε ότι στην απόφαση Del Río Prada το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η σοβαρότητα του μέτρου δεν είναι αποφασιστική αυτή καθαυτή, και ότι, εφόσον το μέτρο κατατείνει, ως εκ της φύσεως και του σκοπού του, στο να καταστεί

δυνατή η πρόωρη απόλυση, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί εγγενώς επαχθές. Επισήμανε περαιτέρω ότι μεταβολές που σχετίζονται με την εφαρμογή ή την εκτέλεση της ποινής δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ, τα δε συμβαλλόμενα κράτη δύνανται ελεύθερα να διαμορφώνουν την ποινική τους πολιτική επιφέροντας τέτοιου είδους μεταβολές, και ως εκ τούτου η αίτηση αναιρέσεως του Υπουργού έγινε δεκτή.

- 20 Είναι σαφές ότι, στη Βόρεια Ιρλανδία, ο καθορισμός του μέρους της ποινής που θα πρέπει να εκτιθεί προτού καταστεί επιτρεπτή η υφ' όρον απόλυση εμπίπτει στην αρμοδιότητα του δικαστή της ουσίας. Κατά συνέπεια, στην υπόθεση Morgan κ.λπ., το διατακτικό των οικείων καταδικαστικών αποφάσεων θα έπρεπε να τροποποιηθεί μέσω διοικητικής πράξης, και αυτό ακριβώς ήταν το καινοφανές στοιχείο της διαδικασίας που κρίθηκε από το Court of Appeal of Northern Ireland (εφετείο της Βόρειας Ιρλανδίας) ότι συνιστά «τροποποίηση» της ποινής, η οποία συνεπάγεται παράβαση της ΕΣΔΑ.
- 21 Το UK Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου) έκρινε ότι δεν προέκυπτε ότι η εν λόγω παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στις αρμοδιότητες της δικαστικής αφορούσε τον καθορισμό της ποινής. Εν προκειμένω, οι ισχυρισμοί που προβάλλονται με την αίτηση αναιρέσεως παρίστανται ακόμη λιγότερο πειστικοί σε σύγκριση με εκείνους της υπόθεσης Morgan, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμη χωρήσει καταδίκη του αναιρεσειόντος ούτε επιμέτρηση της ποινής του, το δε νέο νομοθετικό πλαίσιο αναστολής εκτέλεσης της ποινής και υφ' όρον απόλυσης, το οποίο θα εφαρμοστεί στην περίπτωση του αναιρεσειόντος, θα είναι το ισχύον γενικό πλαίσιο. Δεν τίθεται ζήτημα αναδρομικής παρέμβασης στο διατακτικό δικαστικής απόφασης.

Ποια είναι η ορθή προσέγγιση των αιτημάτων παράδοσης που υποβάλλονται βάσει της απόφασης-πλαisiού

- 22 Κατά την εξέταση αιτήματος παράδοσης που υποβάλλεται βάσει της απόφασης-πλαisiού, σημείο αφετηρίας για το δικαστήριο αποτελεί η υποχρέωση και η ευθύνη του κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση να παραδώσει τον κρατούμενο, με τη μόνη επιφύλαξη ότι ο τελευταίος μπορεί να αντιταχθεί στην παράδοση για τον λόγο ότι ενδέχεται αυτή να προσβάλλει τα δικαιώματά του που απορρέουν από την ΕΣΔΑ.
- 23 Το κράτος που ζητεί την παράδοση είναι συμβαλλόμενο μέρος στην ΕΣΔΑ, την οποία και έχει ενσωματώσει στο εσωτερικό του δίκαιο, τα δε δικαστήρια του κράτους αυτού έχουν εξετάσει και έχουν επιβεβαιώσει τη συμβατότητα του σχετικού νομοθετικού πλαισίου με την ΕΣΔΑ, ενώ υφίσταται και δικαίωμα άσκησης ατομικής προσφυγής ενώπιον του ΕΔΔΑ. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου δεν αμφισβητήθηκε ότι, σε περίπτωση παράδοσής του στη Βόρεια Ιρλανδία, ο αναιρεσειών θα έχει πράγματι τη δυνατότητα να ασκήσει ατομική προσφυγή ενώπιον του ΕΔΔΑ με αντικείμενο την ορθή ερμηνεία της ΕΣΔΑ και με το ερώτημα εάν το νομοθετικό πλαίσιο

επιμέτρησης της ποινής και υφ' όρον απόλυσης που εφαρμόζεται πλέον στη Βόρεια Ιρλανδία θα μπορούσε να συνιστά αναδρομική επιβολή ποινής.

- 24 Λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που υπέχει η Ιρλανδία δυνάμει του εθνικού της δικαίου, ήτοι του European Arrest Warrant Act 2003 (νόμου του 2003 περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης), όπως έχει τροποποιηθεί, και της απόφασης-πλασιού, και με βάση την ερμηνεία των υποχρεώσεων αυτών που διαλαμβάνεται στις αποφάσεις του αιτούντος δικαστηρίου και του Δικαστηρίου, ο ισχυρισμός του αναιρεσιόντος ότι η παράδοσή του στη Βόρεια Ιρλανδία θα συνιστούσε προσβολή των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την ΕΣΔΑ δεν βρίσκει έρεισμα στα πραγματικά περιστατικά, ούτε στα επιχειρήματα που προβάλλονται από την πλευρά του. Όχι μόνο δεν έχουν εντοπιστεί συστημικές πλημμέλειες ένεκα των οποίων να πιθανολογείται κατάφορη προσβολή των δικαιωμάτων του αναιρεσιόντος που απορρέουν από την ΕΣΔΑ σε περίπτωση που διαταχθεί η παράδοσή του, αλλά, επιπλέον, η πρόσφατη νομολογία των δικαστηρίων της Βόρειας Ιρλανδίας, καθώς και οι κατ' αναίρεση αποφάσεις του UK Supreme Court (Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου) είναι ενδεικτικές μιας έννομης τάξης στο πλαίσιο της οποίας η ΕΣΔΑ εφαρμόζεται αποτελεσματικά και αδιαμφισβήτητα. Το αιτούν δικαστήριο δεν δύναται να απορρίψει το αίτημα παράδοσης επικαλούμενο εσφαλμένη κρίση του UK Supreme Court (Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου) στην απόφασή του στην υπόθεση Morgan κ.λπ. Ούτε προκύπτει από τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης ότι το δικαίωμα του αναιρεσιόντος να επικαλεστεί την ΕΣΔΑ δεν θα γίνει πλήρως σεβαστό και ότι οι ισχυρισμοί του δεν θα εξεταστούν ενδελεχώς. Περαιτέρω, ο αναιρεσιών διατηρεί τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής ενώπιον του ΕΔΔΑ, προκειμένου το δικαστήριο αυτό να προβεί σε οριστική και έγκυρη ανάλυση και εξέταση των επίμαχων νομοθετικών μεταβολών.
- 25 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο κρίνει απορριπτέο τον ισχυρισμό ότι το αίτημα παράδοσης θα πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 37 του European Arrest Warrant Act 2003 (νόμου του 2003 περί του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης) για λόγους αναγόμενους σε εικαζόμενη προσβολή δικαιωμάτων του καταζητούμενου που απορρέουν από την ΕΣΔΑ, ο δε οικείος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Το ζήτημα των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Χάρτη.

- 26 Ωστόσο, στην υπό κρίση υπόθεση έχει ανακύψει ένα ακόμη περίπλοκο ζήτημα. Είναι σαφές ότι, κατά την εξέταση του αιτήματος παράδοσης, το αιτούν δικαστήριο καλείται να εφαρμόσει, μεταξύ άλλων, και το δίκαιο της Ένωσης, περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζεται και ο Χάρτης, ως εκ τούτου εγείρεται ζήτημα που άπτεται της εφαρμογής του άρθρου 49 του Χάρτη, διάταξης πανομοιότυπης με το άρθρο 7 της ΕΣΔΑ. Το ζήτημα έγκειται στο αν το σκεπτικό βάσει του οποίου το δικαστήριο που εξετάζει το αίτημα παράδοσης καταλήγει σε αιτιολογημένη κρίση ότι ούτε το Σύνταγμα [της Ιρλανδίας] ούτε η ΕΣΔΑ

επιβάλλουν την απόρριψή του αρκεί για να δοθεί απάντηση και σε ισχυρισμό ότι η παράδοση αντιβαίνει στον Χάρτη. Περαιτέρω, ανακύπτει το ζήτημα αν το κράτος εκτέλεσης οφείλει να εκτιμήσει κατά πόσον είναι συμβατό με τον Χάρτη το νέο νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στη Βόρεια Ιρλανδία όσον αφορά την επιμέτρηση της ποινής για αδικήματα τρομοκρατίας.

- 27 Το άρθρο 49 του Χάρτη αντιστοιχεί στο άρθρο 7 της Σύμβασης, κατά συνέπεια έχει εφαρμογή το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη. Ως εκ τούτου, ανακύπτουν δύο ερωτήματα:
- (i) Απέδειξε ο καταζητούμενος ότι η εμβέλεια των περιλαμβανόμενων στον Χάρτη δικαιωμάτων του που θα μπορούσαν να ασκούν επιρροή εν προκειμένω είναι διαφορετική από την εμβέλεια των δικαιωμάτων που αναγνωρίζει και κατοχυρώνει η ΕΣΔΑ, και στα οποία τυγχάνει εφαρμογής η συναφής με την ΕΣΔΑ νομολογία;
 - (ii) Απέδειξε ο καταζητούμενος ότι υφίσταται οποιαδήποτε διάταξη του δικαίου της Ένωσης από την οποία θα μπορούσε να προκύπτει διαφορετικό επίπεδο προστασίας από εκείνο που ήδη αναγνωρίζεται κατά τη νομολογία του ΕΔΔΑ;
- 28 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο 49 του Χάρτη αντιστοιχεί ή βασίζεται στο άρθρο 7 της ΕΣΔΑ. Αυτό προκύπτει σαφώς από τις αποφάσεις *Rosneft* (C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψεις 164-165), *Ποινική δίκη κατά Μ.Α.Σ. και Μ.Β.* (C-42/17, EU:C:2017:936, σκέψη 54), και *Ποινική δίκη κατά JI* (C-634/18, EU:C:2020:455, σκέψη 47). Το ίδιο επισημαίνεται και στην παράγραφο 52.111, καθώς και στις πηγές που μνημονεύονται στην υποσημείωση 192 της παραγράφου αυτής, του συγγράμματος των *Peers, S.*, κ.λπ. «*The EU Charter of Fundamental Rights: A Commentary*» (2η έκδοση, Hart Publishing, 2021).
- 29 Το Δικαστήριο έχει εξετάσει τις συνέπειες που απορρέουν από το άρθρο 47 και το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Χάρτη κατά την εφαρμογή του άρθρου 4α της απόφασης-πλασιού, και έχει διακρίνει μεταξύ της επιβολής της ποινής και της εφαρμογής ή εκτέλεσής της, διάκριση η οποία βρίσκει έρεισμα στο δίκαιο της Ένωσης και αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της σχετικής με το άρθρο 4α της απόφασης-πλασιού νομολογίας του Δικαστηρίου: Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση *Ardic* (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι, για τις ανάγκες του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της απόφασης-πλασιού, η έννοια της «αποφάσεως» στην οποία αυτό αναφέρεται δεν περιλαμβάνει απόφαση σχετική με την εκτέλεση ή την εφαρμογή προηγουμένως επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής, εκτός εάν η απόφαση αυτή έχει ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσεως ή του ύψους της εν λόγω ποινής και η αρχή που την εξέδωσε είχε, συναφώς, περιθώριο εκτιμήσεως. Βλ. επίσης αποφάσεις *Turikas* (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, σκέψεις 78 έως 80), και *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, σκέψεις 85, 90 και 96).

- 30 Η συλλογιστική αυτή επιβεβαιώνεται και στην πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις LU και PH κατά Minister for Justice and Equality (Άρση αναστολής) (C-514/21 και C-515/21, EU:C:2020:235) οι οποίες αφορούσαν ανάκληση της αναστολής εκτελέσεως στερητικής της ελευθερίας ποινής.
- 31 Ωστόσο, σε καμία απόφαση του Δικαστηρίου δεν έχουν εξεταστεί οι συνέπειες που απορρέουν από το άρθρο 49 του Χάρτη σε περίπτωση κατά την οποία μεταβάλλονται οι σχετικές με την υφ' όρον απόλυση διατάξεις κατά τρόπο τέτοιο ώστε να επηρεάζεται η έκτιση της ποινής προσώπων που έχουν ήδη καταδικαστεί, ή που κατηγορούνται για αδικήματα φερόμενα να έχουν διαπραχθεί προτού επέλθει η επίμαχη μεταβολή. Αυτό δεν προκαλεί έκπληξη, καθώς, σε γενικές γραμμές, είναι μάλλον λιγότερες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποινικό δίκαιο των κρατών μελών τέμνεται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.
- 32 Σε περίπτωση παράδοσης του MA στη Βόρεια Ιρλανδία προκειμένου να δικαστεί εκεί ουδέν ζήτημα του δικαίου της Ένωσης θα μπορούσε να ανακύψει κατά τη διαδικασία της δίκης, καθόσον οι ποινικές δίκες στην εν λόγω έννομη τάξη σπανίως γεννούν ζητήματα που να άπτονται του δικαίου της Ένωσης, δεδομένου ότι στις δίκες αυτές το δίκαιο της Ένωσης κατά κανόνα δεν έχει εφαρμογή, μολονότι, ασφαλώς, κάτι τέτοιο δεν αποκλείεται να συμβαίνει σε ορισμένες περιπτώσεις. Στον Χάρτη διαλαμβάνεται ρητώς ότι η εν λόγω πράξη «δεν θεσπίζει νέες αρμοδιότητες και καθήκοντα για την Ένωση», με άλλα λόγια δεν επεκτείνει τις αρμοδιότητές της επί ζητημάτων ποινικού χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, ούτε ο Χάρτης, ούτε τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτόν, ούτε η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών ασκούν οποιαδήποτε επιρροή στην εθνική ποινική διαδικασία που εξετάζεται στο πλαίσιο της υπό κρίση αναιρέσεως.
- 33 Το ζήτημα που ανακύπτει είναι μάλλον αν το κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση υποχρεούται ή είναι αρμόδιο να προβεί σε ίδια εκτίμηση σχετικά με το κατά πόσον η παράδοση του καταζητούμενου θα αποτελούσε παραβίαση των απορρεουσών από τον Χάρτη υποχρεώσεών του, σε περιστάσεις κατά τις οποίες υποστηρίζεται ότι οι περί επιμέτρησης της ποινής διατάξεις που ενδέχεται να εφαρμοστούν στο αιτούν κράτος αντιβαίνουν στο άρθρο 49 του Χάρτη, μολονότι οι επίμαχες διατάξεις δεν εμπίπτουν καθεαυτές στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου.
- 34 Πρωταρχική αρχή και βασικός κανόνας παραμένει ότι, με βάση την απόφαση-πλαίσιο, η παράδοση του καταζητούμενου αποτελεί τον κανόνα, η δε σχετική υποχρέωση απορρέει από τις αρχές της αμοιβαίας συνεργασίας και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που περιγράφηκαν προηγουμένως.
- 35 Σε γενικές γραμμές, και κατά την πάγια ερμηνεία του Δικαστηρίου, εντός του πλαισίου του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ο καταζητούμενος που αντιτάσσεται στην παράδοση φέρει το βάρος απόδειξης του ισχυρισμού ότι υφίστανται σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι θα διατρέξει πραγματικό κίνδυνο προσβολής των δικαιωμάτων του. Στην πλειονότητα των

υποθέσεων στο πλαίσιο των οποίων το Δικαστήριο εξέτασε ζητήματα δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Χάρτη, οι καταζητούμενοι είχαν ισχυριστεί ότι επρόκειτο να υποβληθούν σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη, βλ. για παράδειγμα τις συνεκδικασθείσες υποθέσεις L και P (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως) (C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020/1033). Τούτο διότι στις περιπτώσεις απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης εφαρμόζεται ειδικώς το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη, το οποίο απαγορεύει την απομάκρυνση προς κράτος όπου ο ενδιαφερόμενος διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση, κάτι που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

- 36 Σε όλες αυτές τις υποθέσεις, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, προκειμένου να κριθούν βάσιμοι οι σχετικοί ισχυρισμοί, το επίπεδο αποδείξεως που απαιτείται είναι ιδιαιτέρως υψηλό και ότι ο καταζητούμενος οφείλει να αποδείξει ότι ο κίνδυνος που διατρέχει είναι πραγματικός και ουσιώδης, όχι απλώς υποθετικός, ενώ δεν αρκεί η πιθανολόγηση της εν λόγω προσβολής των δικαιωμάτων του.
- 37 Προκειμένου το αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η παράδοση του MA θα συνιστούσε παραβίαση του δικαίου της Ένωσης θα πρέπει να σχηματίσει πλήρη πεποίθηση ότι η παράδοση προσβάλλει τα δικαιώματά του που απορρέουν από τον Χάρτη. Στο δε πλαίσιο αυτής καθεαυτήν της ποινικής δίκης δεν νοείται προσβολή των εν λόγω των δικαιωμάτων του MA, κατά συνέπεια το ζήτημα που απομένει προς διερεύνηση έγκειται στο αν υπάρχουν άλλα δικαιώματα που απορρέουν από τον Χάρτη, πέραν εκείνων που κατοχυρώνει το άρθρο 19 αυτού, που να ασκούν επιρροή όσον αφορά την απόφαση περί παράδοσης και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, ποιο είναι το επίπεδο αποδείξεως που θα πρέπει να αξιώσει το αιτούν δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επί της βασιμότητας των σχετικών ισχυρισμών.
- 38 Η επεξήγηση σχετικά με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη καθιστά σαφές ότι «η έννοια και η εμβέλεια» των δικαιωμάτων που διασφαλίζονται από τον Χάρτη καθορίζονται όχι μόνο από το κείμενο τη ΕΣΔΑ αλλά και από τη νομολογία του ΕΔΔΑ. Ωστόσο, το δίκαιο της Ένωσης είναι αυτοτελές και, όσον αφορά την ερμηνεία των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Χάρτη, το Δικαστήριο είναι ο έσχατος κριτής. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται ότι, θεωρητικώς τουλάχιστον, το Δικαστήριο θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετική κρίση όσον αφορά την έννοια και τις έννομες συνέπειες του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη που απορρέει από τον Χάρτη, καθώς και όσον αφορά το ζήτημα του αν –και, αν ναι, κατά ποιον τρόπο– είναι θεμιτή η εξέταση του νέου πλαισίου επιμέτρησης των ποινών που εφαρμόζεται στη Βόρεια Ιρλανδία υπό το πρίσμα του εν λόγω δικαιώματος προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επί της παράδοσης του καταζητούμενου. Επισημαίνεται ότι, μολονότι στις προτάσεις ορισμένων γενικών εισαγγελέων έχει διατυπωθεί η άποψη ότι το άρθρο 52, παράγραφος 3, δεν αποκλείει τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να ερμηνεύσει τις διατάξεις του Χάρτη κατά τρόπο διαφορετικό, και ενδεχομένως πιο απαιτητικό, από εκείνον κατά τον οποίο ερμηνεύονται οι αντίστοιχες διατάξεις της ΕΣΔΑ, εντούτοις η προσέγγιση

αυτή δεν φαίνεται να συνάδει με τη διατύπωση και με τον σκοπό του άρθρου 52, παράγραφος 3, το δε Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν την έχει ενστερνιστεί. Στην απόφασή του Minister for Justice κατά Celmer, [2019] IESC 80, [2020] 1 I.L.R.M. 121, το αιτούν δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό που προέβαλαν ο αναιρεσίβλητος στην υπόθεση εκείνη και η IHREC [Irish Human Rights and Equality Commission (ιρλανδική επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ισότητας)] ότι η προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Χάρτη είναι εκτενέστερη εκείνης των αντίστοιχων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ΕΣΔΑ, ο δε δικαστής [παραλειπόμενα] [ονοματεπώνυμο του προεδρεύοντος στην υπόθεση εκείνη δικαστή] έκρινε ότι, προς επίρρωση του ισχυρισμού αυτού, απαιτούνταν «σαφέστερη καθοδήγηση» από το Δικαστήριο (σκέψη 70 της εν λόγω απόφασης).

- 39 Στην απόφασή του της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), εκδοθείσα επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Ανώτατο Δικαστήριο της Λεττονίας, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι, σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος επιλαμβάνεται αιτήσεως εκδόσεως, δεν αρκεί να διαπιστώνει απλώς ότι το κράτος που ζητεί την έκδοση είναι συμβαλλόμενο μέρος στην ΕΣΔΑ, αλλά θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 4 του Χάρτη (σκέψη 56), το δε κράτος μέλος που επιλαμβάνεται της αιτήσεως οφείλει «να διακριβώσει ότι η έκδοση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα προσβολή των διαλαμβανομένων στο άρθρο 19 του Χάρτη δικαιωμάτων» (σκέψη 60). Το Δικαστήριο επανέλαβε το σκεπτικό της αποφάσεως Petruhhin στην απόφασή του BY κατά Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Έκδοση στην Ουκρανία) (C-398/19, EU:C:2020:1032). Το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω, και σε άλλες πρόσφατες υποθέσεις, είναι κατά πόσον ο Χάρτης έχει εφαρμογή σε περιστάσεις άλλες, πέραν εκείνων που προβλέπει το συγκεκριμένο άρθρο.
- 40 Επομένως, στην υπό κρίση υπόθεση, το ζήτημα που πρέπει τελικώς να επιλυθεί αφορά τα κριτήρια που οφείλει να εφαρμόσει η δικαστική αρχή εκτέλεσης κατά την εκ μέρους της ποιοτική εκτίμηση σχετικά με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη –ή, υπό άλλη διατύπωση, κατά την εκ μέρους της εκτίμηση περί του αν τηρείται η αρχή της νομιμότητας όσον αφορά τις ποινικές κυρώσεις–, καθώς και περί του αν συντρέχει κίνδυνος προσβολής του εν λόγω δικαιώματος, υπό περιστάσεις κατά τις οποίες το δικαστήριο έχει ήδη σχηματίσει την πεποίθηση ότι η παράδοση δεν αντιβαίνει ούτε στο Σύνταγμα [της Ιρλανδίας] ούτε στην ΕΣΔΑ, για τους λόγους που έχουν ήδη εκτεθεί.

Το ζήτημα και το συμπέρασμα του αιτούντος δικαστηρίου:

- 41 Το αιτούν δικαστήριο έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η έννοια και η εφαρμογή των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύονται ως εθνικά μέτρα, αλλά να έχουν αυτοτελή σημασία στο δίκαιο της Ένωσης.
- 42 Το αιτούν δικαστήριο αποτελεί δικαστήριο τελευταίου βαθμού δικαιοδοσίας κατά την έννοια του άρθρου 267, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Λαμβανομένης υπόψη της

απόφασης του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi* (υπόθεση C-561/19, EU:C:2021:799, σκέψη 51) αναφορικά με την έκταση της υποχρέωσης αυτής, το αιτούν δικαστήριο δεν είναι σε θέση να διαπιστώσει ότι το ανακύψαν ζήτημα είναι τόσο σαφές, ώστε να μπορεί να αποφανθεί ανεξάρτητα επ' αυτού.

- 43 Το αιτούν δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωσή του αυτή στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, όπου ανακύπτει ζήτημα το οποίο δεν συνιστά σαφή πράξη (*acte clair*), και επειδή αποτελεί τον έσχατο κριτή σε επίπεδο εθνικής έννομης τάξης όσον αφορά την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, καταλήγει στην κρίση ότι είναι αναγκαία η παραπομπή του ζητήματος στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ. [παραλειπόμενα] [γενικές διαπιστώσεις σχετικά με τη σκοπιμότητα της έκδοσης διάταξης περί παραπομπής].
- 44 Το προδικαστικό ερώτημα που υποβάλλεται αφορά τις συνέπειες που απορρέουν από τον Χάρτη. Είναι εξαιρετικά πιθανό ότι, σε περίπτωση παράδοσης του αναιρεσίοντος στη Βόρεια Ιρλανδία και επακόλουθης καταδίκης του, η επιμέτρηση της ποινής του θα γίνει υπό περιστάσεις κατά τις οποίες το νομοθετικό πλαίσιο που θα διέπει την έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής και την απόλυσή του θα είναι, υποκειμενικά τουλάχιστον, επαχθέστερο για τον αναιρεσίοντα από εκείνο που ίσχυε κατά τον χρόνο της φερόμενης διάπραξης του αδικήματος. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο επιφέρει δύο μεταβολές. Αφενός αυξάνει τον χρόνο πραγματικής έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής που θα πρέπει να έχει διατρέξει προτού καταστεί επιτρεπτή η υποβολή αιτήματος του καταδικασθέντος για υφ' όρον απόλυση, αφετέρου εισάγει στη διαδικασία χορήγησης της υφ' όρον απόλυσης ένα πρόσθετο στοιχείο διοικητικής κρίσης κατά διακριτική ευχέρεια, καθόσον η υφ' όρον απόλυση τελεί πλέον υπό τον όρο έγκρισης από την *Parole Commission* (επιτροπή αναστολών), όρο που δεν προέβλεπε το προϊσχύσαν πλαίσιο.
- 45 Το ζήτημα που πρέπει να κριθεί αφορά το κατά πόσον το δικαστήριο υποχρεούται να προβεί σε ίδια, χωριστή εκτίμηση (που αναγκαστικά συνεπάγεται παραπομπή στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ) του ζητήματος αν η παράδοση αντιβαίνει στο άρθρο 49 του Χάρτη, σε περίπτωση κατά την οποία προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η παράδοση του καταζητούμενου από το κράτος μέλος εκτέλεσης στο κράτος που τη ζητεί –και που είναι το ίδιο συμβαλλόμενο μέρος στην ΕΣΔΑ– αντιβαίνει στο άρθρο 49 του Χάρτη και στο άρθρο 7 της ΕΣΔΑ, καθώς και, κατά περίπτωση, στις διατάξεις του οικείου εθνικού συντάγματος, για τον λόγο ότι επήλθε, μετά τον χρόνο της φερόμενης διάπραξης του αδικήματος, νομοθετική μεταβολή η οποία υποστηρίζεται ότι καταλήγει στην επιβολή βαρύτερης ποινής κατά παράβαση του άρθρου 49 του Χάρτη και του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ, το δε δικαστήριο έχει ήδη καταλήξει στην κρίση ότι, κατά τα λοιπά, η παράδοση δεν συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων του καταζητούμενου που απορρέουν από την ΕΣΔΑ.
- 46 Το Δικαστήριο δεν έχει μέχρι τούδε αποφανθεί επί της ορθής προσέγγισης των ζητημάτων αυτών, ενώ ούτε η νομολογία του ΕΔΔΑ παρέχει σαφή απάντηση.

- 47 Επομένως, το αιτούν δικαστήριο προτείνει την υποβολή [παραλειπόμενα] του εξής προδικαστικού ερωτήματος κατ' άρθρον 267 της ΣΛΕΕ [παραλειπόμενα] [επανάληψη του προδικαστικού ερωτήματος]

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ